

ELOFIZETÉS.

MELYBEN ES VIDÉKEN

Egy évre ... 300 kor.

Fél évre ... 150 kor.

Egy negyed évre 75 kor.

Egy óra ... 25 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyenlő
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 107.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.Bulevardul Begele Ferdi
and I. (József töl.-ut 23.)

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, június 13.

21. és 25. sz. rendelet (kibővitve)

Mi Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvnek 22. és 57. §§. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

ELRENDELJÜK:

1. Tiszta elfoglalt egész területre, mely hadművelési területnek tekintetik: I. Rend. Ellenszegülőknek lesznek tekintve: a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közönl. elterjesztel. beszélni fognak bármely módon igaz, vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződések a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről vagy bármely más dologról, a román hadseregre vonatkozólag; b) akik állomásokon, vonatokon találtak, komoly megindoklás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat; c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet; d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinne, azok, akik mások által elősegítik magánfeleltől átvett leveleket egyik helyről a másikra szállítani; e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázitanak; f) azok, akik felhatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék nélkül, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiüritett helyiségeket elfoglalnak; g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot; h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgezz, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármely élelmiszert; i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket; j) azok, akik leverik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit; k) azok, akik közbelépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzanak egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását; 2. Ezen rend ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve: Az a) b) c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által első és utolsó alkalomkor egy évi börtönnel és 2000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva. Az e) f) g) h) i) j) és k) pontokba foglalt ellenszegülő a hadbíró vényesség által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 Lei-ig terjedhető pénzbírsággal. Midőn a fent említett tettek közül valamelyik kémkedést vagy árulási szándékkal lesz véghezvive, a háború alatt már életben levő törvények szerint lesznek megbüntetve. 3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, csendőrszettek és bármely katonai tisztséget végző.

E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben hadbíróvényesség székelyén, hadbíroságokon, parancsnokságoknál, csendőrségéknél és községházaknál, ki lesz hirdetve dobszó által is. E formások betartását jegyzőkönyvileg fogják megállapítani a tisztszettek. E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik e 3 nap után esnek bűnbe. A 21. és 25. sz. rendelet határozati, amelyeket szintén e parancsnokság ad ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép. Kelt a Parancsnokságunknál Nagyszombat, 1919. május hó 12. Az erdélyi csapatok főparancsnoka

MARDARESCU tábornok s. E.

Vezérkari főnök: Panatescu tábornok.

Kormányválság Ausztriában.

(A munkabérek leszállítása.)

Német-Ausztria tarthatatlan politikai helyzetét a legjobban jellemzik azok a minduntalan fölmerülő válság hírek, amelyek hol ebből, hol abból keletkezve fenyegetik felborítással az osztrák politikai helyzetét. A dolog ugyanis úgy áll, hogy Ausztria kormányát jelenleg a szociáldemokrata és a keresztény szociálista pártok koalíciója tartja a kezében. A két prát között azonban nem valami példás egyetértés uralkodik, mert a keresztény szociálisták nem jó szemmel nézik azt a nem egyszer va banque játéknak minősíthető politikai halálugrásokat, amivel a szociáldemokrata pártvezérek akarják vezetni az állam hajóját. Együttműködésük a folytonos surlódások láncolata. Most azonban komoly szakadásra kerülhet a dolog, mert a *vagyonadó* és az *új alkotmány* kérdésében annyira kiélesedett az ellentét, hogy a keresztény csúfolták ki akarnak válni a koalícióból és a nagynemekkel egyesülve maguk akarják átvenni a kormányt. A terv megkezdés konsternációt keltett a szociáldemokrata kormányférfiak között, akik magukban nem tudták a kormányt átvenni s lapjaikban mindenféle okokkal igyekeznek elrettenteni a keresztényszociálistákat a kormány átvételétől. Így előhozakodnak Ausztria rémével, az: *élelmezés* kérdésével és azt mondják, hogy ma ugyan jó az élelmezés, de öszre ismét föl-tornyosulnak a nehézségek s az ezzel járó felelősséget egy párt

nem merheti vállalni. A másik ok szintén nem minden pikantéria nélkül való: Ausztria a világiacshoz való alkalmazkodása során kénytelen lesz a *mai munkabéreket csökkenteni*, sőt az államináz-

tartás egyensúlya érdekében el kell szánnia magát a tisztviselők pótlékainak csökkentésére is. Ezek olyan rendszabályok, amelyek egy pártot föltétlenül a lejáratás veszedelmének tesznek ki! — mondják csupa jóakarattól csepegtető a szegény keresztény szociálistáknak, akiket nem szeretnének kitenni annak, hogy lejáratassák magukat.

A kormány rekonstruálása.

BUCURESTI. *Averescu* miniszterelnök és *Take Jonescu* miniszter között létrejött a végleges meg egyezés. *Take Jonescu* a kormányba mint *külgyminiszter* lép be és a neki felkínált pénzügyminiszteri tárcát *N. Titulescu* kapja. A közmunkaügyi miniszter *Greceanu* lesz, míg *Argetoianu*, az eddigi

pénzügyminiszter a belügyi tárcát kapja, *Zamfirescu* a képviselőház elnöke lesz, míg *Averescu* csak a kormányelnökséget tartja meg. Hírek szerint a kormányban újabb változások várhatók, mert *Nitta Sergiu* besszarabiai miniszter és *Mocsonyi* tárcanéklüli miniszterek kiválnak a kormányból.

Magyarországon konszolidált a helyzet.

(A magánvagyon tejes biztonsága.)

BUDAPEST. Báró *Korányi* magyar pénzügyminiszter a nemzetgyűlés legutóbbi ülésén nagy beszédet mondott Magyarország pénzügyi helyzetéről. Beszédében rámutatott arra, hogy Magyarország helyzete a boisevizmus pusztítása és a román megszállás óta még nem állott helyre teljesen. Az ország eddig ki volt zárva a külföldi kereskedelemről, amint azonban ezt ismét felvehetjük, mondotta a miniszter, a valuta ismét javulni fog. *A bizalom a korona iránt már is megnyilvánult*, mert a külföldi tőzsdéken a korona árfolyama emelkedett. A valutajavításnak két feltétele van: az ország

állami költségvetésének az egyensúlya, másik fontos feltétel az, hogy az ország tudja magát a jövőben saját erejéből táplálni és ne kényszerüljön külföldről élelmiszereket hozatni. Az élelmiszerek exportálását állami felügyelet alá kell helyezni. A pénzügyminiszter beszéde végén azon reményének adott kifejezést, hogy a béke megkötése után a külfölddel ismét fel lehet venni a kereskedelmi összeköttetést és hogy a külföld bizalommal legyen irántunk, be kell bizonyítanunk, hogy Magyarországon a magánvagyon a legteljesebb biztonságot élvez és a törvény védelme alatt áll.

Szociálista képviselő-kongresszus Prágában.

Prágából jelentik: A szociáldemokrata párt megválasztott képviselői a minap Prágában tanácskozásra gyűltek össze a nemzetgyűlésben kifejtendő működésük programjáról. A gyűlésen a többi között Tusar miniszterelnök, majd Surányi Lajos beszélt, aki a felvidék helyzetét tette szóvá és szemére hányta a cseh kormányra, hogy a felvidék ügyeivel a központban nem törődnek eleget és mint okkupált területet, sovinszta szellemben kormányozzák. Ennek tulajdonítható a vasutasok és postások tömeges elbocsátása, valamint a kassai és szomolnoki dohánygyárak üzemének szüneteltetése is. Még azt sem engedik meg, hogy minden gyermek a saját anyanyelvén tanulhasson. Beszé-

dét azzal fejezte be, hogy erős állam csak úgy fejlődhet ki, ha megszüntetik a nemzetiségi elnyomást és megreformálják a vagyon eltolódásokat.

A trianoni szertartások.

A magyar béke aláírásának külső részleteiről a következőket írják a párisi lapok:

Az aktus színhelye a Nagy Trianon galleriájának ragyogó terme volt, melynek rózsákkal átszótt fehér kárpitja, vagyont érő képei és XIV. Lajos korabeli szőnyegei a történelmi palota nagy emlékeiről beszélnek. A magyar küldöttek autón érkeztek néhány perccel félót előtt. Heury ezredes fogadta őket s vezette föl a csarnokig. Nyomban utánuk belépett Millerand s kísért nyugalommal

foglalt helyet az elnöki székben az Unio nagykövete és lord Derby brit meghatalmazott oldalán. *Benárd* és *Drasche Lázár* a szalmukra kijelölt külön asztalnál foglaltak helyet titkáraik kíséretében. Millerand vontatott, lassu beszéddel, de határozott, biztos szavakkal hívta fel őket a béke-akta aláírására. A ceremónia néhány perc alatt kész. A két magyar küldött az asztalra terített pergamenhez lép s előbb *Benárd*, — aki fehér keztyűjét az asztalra dobta és állva maradt, — utána *Drasche-Lázár* ülve aláírták a szerződést. Mindkettő a maga töltőtollát használta. Háromnegyed ötre kész volt minden, Millerand bezárta az ülést. Kint a palota előtt rohamsisakos köztársasági katonák álltak kettős sorban és Magyarország távozó követeinek harsány kommandó szóra tisztelegtek.

A magyar kormány a sajtóhoz.

(Az antant felfogása megváltozott.)

BÉCS. A magyar kormány a napoknak a béke aláírására vonatkozólag a következő közlést tette: A béke aláírásának kérdése a külpolitikai konstellációból folyik, melyet most bírálni sem célszerű, sem nem tanácsos. A békedelegáció megteremtette annak alapfeltételeit, hogy az ország újraépítése lehetőséggé váljon. Angliában, Amerikában és Olaszországban sohasem volt ellenséges hangulat Magyarországra iránt. Kezdenek mák jönni arra, hogy fikciókól nem lehet politikát követni és hogy a felelősség kérdése abszolúte nem reális bázis. A jövőt illetően az a kívánatos, hogy senki se legyen jobb hazafi Apponyi Albertnél és mindenki annyit tapasztaljon tanúsítson külpolitikai kérdé-

sekben, mint ahogy *Teloki* és *Bethlen* tettek. Ha a magyarságban lesz belátás és bölcsesség és tartózkodni fog a belső harcoktól, kerülni fogja azt az áldatlan irányt.

BUDAPEST. *Rubinek* Gyula, magyar földművelésügyi miniszter és *Meskö* Zoltán államtitkár legutóbb látogatást tettek Makón, ahol a földművelésügyi miniszter beszédet intézett a kisgazdapárt tagjaihoz. Reményteljes jövő áll előttünk — mondotta a miniszter — és ez nem belső érzésem, hanem komoly és elfogadható jelek mutatják. Magyarország jövő helyzete előnyösen megváltozott. A békeszerződés aláírását követő napokban már érezni is fogjuk az antant barátságának hatását.

Allamcsiny Rómában.

PÁRIS. A Pett Parisiennek jelentik Rómából, hogy tegnapelőtt éjjel *Papino Garibaldi* több száz összeesküvő élén hatalmába akarta keríteni a parlamentet és az egyes minisztertanácsokat. A rendőrök és karabélyosok kellő felkészültséggel fogadták *Garibaldi* és híveit és így az államcsiny nem sikerült.

MŰVÉSZET.

Amikor a színész kritizálja az újságírókat (Az újságírókat tőpróbálja.)

Hosszu esztendőig vártam arra, hogy végre egyszer bosszút állhassak azokon az igen tisztelt kritikus urakon, akiknek életem oly sok kellemetlen percét köszönhetem. Amennyiben az aradi újságírók belekontárkodtak az én mesterségembe, belekontárkodok én is az övékébe és amugy istenigazában megmondom, hogy mit tartok az ő színjátszó képességükről. Ime kritikám a főpróbáról: Herceg Ferenc Három testőr című nagyszerű vígjátékának a második felvonását választották az újságírók, hogy színjátszó képességükről tanubizonyítást tegyenek, azonban ez a tanubizonyítástól nagyon is balul ütött ki. Dr. *Deutsch* Izsó, aki „di” jel alatt annyiszor levágott, a „lapunk barátja” kellemetlen szerepében nagyon sokat és feltűnő bizottsággal kellemetlenkedett, határozottan nagy tehetsége van a kellemetlenkedéshez. *Kalmár* Laci egy verekedő újságíró szerepében elég jól „domborított”, sőt mondhatni nagyon is domboru volt. Mozdulatai kissé nehézkesek. *Major* Béla egy fürge riportert

létszót és szokásához híven lemarasztalni igyekezett társait, ami azonban nem sikerült neki. *Schauer* Aladár lényegesen egy ámos szedő szerepében elég álmos volt, ugylátszik egyéniségét belévitte a szerepbe. Nagyon jók voltak még „Ny” és „J” kritikusok is, mert nem létszóttak a darabban. Mindent egybevetve, az a véleményem, hogy az újságírók határozottan rossz színészek, ami viszont nem jelenti azt, mintha jó újságírók lennének. Életem első kritikáját befejezve, azon reményben ircaztam alá, hogy a levágott újságírók nem lesznek bosszúállóak.

Földes Mihály,

az aradi városi színház tagja.

* **Vasárnapi előadások a Modern Kabaróban.** Ma délután fél 4 órakor mérsékelt helyárok mellett este fél 9 órakor rendes helyárokkal megismétli a kabaré társulat a kitűnő új műsort. Hétfőn pikáns műsor.

* **Tökéletes művészi élvezetet nyújt az újságírók diszeldadása,** mert benne zene, ének és próza minden faja van képviselve. Előkelő és mégis változatos a műsor, melynek minden egyes száma leköti a közönség figyelmét. Az előadást ma megismétli a színház. A még meglevő jegyek a téli színház pénziárában válthatók meg.

* **Színészet Lippán.** Mástól hónapja játszik Lippán *Krasznay* Ernő főszerevezett társulata a közönség lelkes támogatása mellett. Tegnap este *Kertész Dezső* és *Földes Mihály* vendégszerepettek, amely alkalommal a *Dolova* nézői leánya című színmű volt műsoron. A színházat megtöltötte közönség az aradi színészeket és az ottani társulat tagjait lelkesen ünnepelte. *Krasznay* hétfőn fejezi be a szezon a színház Rosicabányára megy.

* **Mozaik-színház műsora.** Június 13-án vasárnap az Apollóhaus Szivok harca. Olasz szerelmi dráma. Az Urániban: A Paradicsom. Amerikai dráma 5 felvonásban.

* **Szivek harca.** (Olasz szerelmi dráma az Apollóban.) Vasárnap érdekes műsort mutat be az Apolló színház. Egy romantikus szerelmi történet kerül premierre, amely színesen és sok eredetiséggel eszményít meg egy forró szenvedélyektől lüktető szerelmi drámát, mely vasárnap és hétfőn marad műsoron.

* **A Paradicsom** című amerikai filmfelvételt mutatja be vasárnap az Uránia színház. Ez az öt felvonásos dráma magán viseli az amerikai darabok jellegzetes vonalait. A pompás film még hétfőn és kedden kerül vetítésre.

Bevont iparigazolványok.

A legutóbbi piaci napon *Dr. Ingel* István helyettes polgármester és *Dr. Popovics* Valér helyettes rendőrfőnök ellenőrző szemlélet tartottak a Szabadság-téri piacon és az ócskapiacokon és ennek folyamán beszédték az árusoktól az összes iparigazolványokat. Illetékes helyen azzal magyarázzák eljárásukat, hogy az összes iparigazolványokat revízió alá veszik. A jövőben csak rokkantak vagy pedig nagy családdal bírók kapnak iparigazolványt és a régiók közül csupán azok tarthatják meg iparigazolványukat, akik már évek hosszú sora óta piaci árusítással foglalkoztak. Főös és szállagárukat ezentúl nem rusithatnak a piacon, kivéve hárm-négy nagykereskedőt. A hárság úgy intézkedett, hogy a terelőket a jövőben nem tartóztatják fel a vasutállomásnál és a vartoknál, hanem beengedik őket a piacra. Az iparigazolványok bevontához csak annyi megjegyzésünk van, hogy miután itt emberek és saládok mindennapi megélhetéséről van szó, a revíziónak alapos megfontolás után kell megtörténni.

A keresés súlyos zavarok előidézője.

A francia lapok nem a legutóbbi hívekkel konstatálják, hogy a német márka értéke a súlyos zavarok után meg kezd szembeszökően emelkedni. A francia sajtó most azzal igazságtalja magát, hogy a márka értékelődése súlyos zavarokat idézett elő a német iparban, így pl. a cipőgyárosoknak egész altnaz árujuk van, amelyet nem lehet eladni, mintha egy hajdani ár a maiáig sokkal magasabb. A keresés szerint a cipőipar súlyos válság előtt áll, hogy máris több mint harmincezer cipész munkát maradt munkanélküli. Az életviszonyok is rohamosan esnek, természetesen ez csak előnyös a fogyasztókra. De számos közéleti kérdésbe, mert több közéleti kérdésről hírt hozott össze. Magas áron vettek és most majdnem fél-

áron kell eladniuk. A solingeni kőipar komoly veszedelem előtt áll, mert a német márka javulásával az árak is természetesen esnek és a régi áron beszerzett anyagot csak nagy veszteséggel adhatják el.

Letartóztatták a Korvinát.

Többször írtunk az aradi *Korvina* ügynökségi vállalatról, amely különböző cikkeket leszállítására vállalkozott és ezekre előleget is vett fel, anélkül, hogy kötelezettségének eleget tudott volna tenni. Eldig meghaladja a félmillió koronát az ügynökség által felvett elő-

legösszege. A rendőrség több napos nyomozás után ma őrizetbe vette *Burlaku* Sándort, az ügynökség vezetőjét, azonkívül lefoglalták az ügynökség autóját, továbbá a részükre Aradra érkezett öt cisterna petroléumot, amiből a károsultakat fogják kielégíteni.

Eladott ingatlanok.

Schock János eladta a *Simonyi*-utca 12. számú házat 205000 koronáért. *Schlesinger* Armin és neje eladták 70 négyszögöl telket 20000 koronáért *Hendl* Jánosnak. — *Balajthy* Nándorné eladott 263 négyszögöl telket 50000 koronáért *Handl* Jánosnak. — *Orosz* Miklós és neje eladták a *Szent Péter*-tér 4a számú házat 126000 koronáért *Lohozky* György és nejeinek. — *Vlaj* Péter eladta az *Illés*-utca 91. számú házat 90000 koronáért *Schneider* József és nejeinek. — Az első aradi piskótagyár *Dobozy* J. aradi cég eladta a *Variassy* Lajos-utca 93. számú házat 140000 koronáért *Müller* Pálnak. — *Kontz* Józsefné eladta a *Dezső*-utca 2. számú házat 150000 koronáért az aradi első piskóta-gyár *Dobozy* J. aradi cégnek. — *Özv. báró* *Ditfurth* Nándorné eladta az *Aranykő*-utca 9. számú házat 112000 koronáért *Fischer* Jánosnak. — *Özv. Töröcsik* Ferencné eladta a *Török Gábor*-utca 9. sz. házat 42000 koronáért *Hady* Kálmán és nejeinek. — *Özv. Hermann* Bernátné eladta a *Révay*-utca 2. számú házból az öt illett felerész 11000 koronáért *Dr. Ferenczi* Arminnak. — *Almay* Olivérné eladta a *Baleward* *Rogina* *Maria* 13. sz. házat 2500.000 koronáért az aradi általános takarékpénztárnak. — *Szilágyi* Anna eladta a *Szilágyi* *Anna* 5. és 6. számú házat 28000 koronáért *Szilágyi* *Manó* és nejeinek. — *Tóth* *László* és neje eladták a *Bethlen* *Gábor*-utca 5. sz. házat 50000 koronáért *Pintér* *János* és nejeinek. — *Kalmár* *Endre* eladta a *Zsinyi*-utca 2a számú há-

zat 250000 koronáért *Kramer* *Sándornak*. — *Sándor* *József* és neje eladták a *György*-utca 42. számú házat 125000 koronáért *Gombos* *Mojsza* és nejeinek. — *Dema* *Gusztáv* és neje eladták az *Angyal*-utca 20. számú házat 60000 koronáért *Turezky* *Lajos* és nejeinek.

Fuzionálnak a biztosító intézetek.

A megváltozott politikai helyzet változott viszonyokat teremtett az Erdély és Bánát területén fekvő biztosító intézetekre nézve is. A legtöbb biztosító intézet fiókjai elszakadtak a főintézetektől és társintézetektől is. Ez a körülmény az itteni fiókok működését lényegesen befolyásolja. Így ugyanis nincs meg az állandó érintkezésük sem az any-, sem a társintézetekkel, ami az egyszerűség rovására megy. Ezenkívül a területek szétszakadása folytán működésük körük is rendkívül megcsökkent. A biztosító intézetek erősen érzik ezeket a nehézségeket, amelyek ma már oly erősen jelentkeznek, hogy az Erdélyben levő intézetek működése hovatovább valóságosan lehetetlenné válik. Nemrég több lapot bejárta az a hír, hogy az erdélyi biztosító intézetek egymással fuzionálnak, mert így egyesített erővel, fokozottabb mértékben tudják megvédeni érdekeiket. Az egyik biztosító intézet vezetője erről a következőket mondotta:

— Erdély területén nagyszámú biztosító intézet működik, melynek vezérigazgatósága részint Budapesten, részint Bécsben székel. Ezekkel összeköttetés vagy nagynehezen, vagy egyáltalán nem tartható fenn. Jövőben is kevés reményünk van ahhoz, hogy állandó kapcsolatban lehessünk velük. Ezért, tudomásom szerint, több vezérigazgatóság megkezdte az előmunkálatokat az iránt, hogy a tőlük elszakadt területeken levő fiókjait elválassza a többi más intézet ugyanott székelő fiókjával társuljanak. Ezt olyképpen akarják megoldani, hogy a vezérigazgatóságok kölcsönösen anyagi érdekeltségeket vállalnak egymásnál és viszont ennek ellenében az esetleges terheket kölcsönösen, megfelelő arányban viselik. Az Erdélyben székelő intézetek egy részénél már régebben fennáll bizonyos érdekközösség, amelynek a fuzió csak kibővítése lenne. A jelen viszonyok között azonban még nem látszik az idő elérése arra, hogy az egymással fuzióba lépést az intézetek neve nyilvánosságra kerüljön, mert ez üzletfelek között bizalmatlanságot és esetleg zavart keltené. Ilyen eset történt például Nagyváradon, ahol a lakosság tudomást szerezve két biztosító fuziójáról, gyanúba fogta őket, hogy csődjük küszöbön áll és valóságosan megrohanta az ottani vezetőséget. Rövidesen azonban elérkezik ennek az idele...

Ián nem tartható fenn. Jövőben is kevés reményünk van ahhoz, hogy állandó kapcsolatban lehessünk velük. Ezért, tudomásom szerint, több vezérigazgatóság megkezdte az előmunkálatokat az iránt, hogy a tőlük elszakadt területeken levő fiókjait elválassza a többi más intézet ugyanott székelő fiókjával társuljanak. Ezt olyképpen akarják megoldani, hogy a vezérigazgatóságok kölcsönösen anyagi érdekeltségeket vállalnak egymásnál és viszont ennek ellenében az esetleges terheket kölcsönösen, megfelelő arányban viselik. Az Erdélyben székelő intézetek egy részénél már régebben fennáll bizonyos érdekközösség, amelynek a fuzió csak kibővítése lenne. A jelen viszonyok között azonban még nem látszik az idő elérése arra, hogy az egymással fuzióba lépést az intézetek neve nyilvánosságra kerüljön, mert ez üzletfelek között bizalmatlanságot és esetleg zavart keltené. Ilyen eset történt például Nagyváradon, ahol a lakosság tudomást szerezve két biztosító fuziójáról, gyanúba fogta őket, hogy csődjük küszöbön áll és valóságosan megrohanta az ottani vezetőséget. Rövidesen azonban elérkezik ennek az idele...

HIREK.

Hamis 2 leies bankjegyek.

„L'Indépendance Romane” írja: November hóban a különböző fővárosi lapokban a seria és jegyek számát közölték ama hamis leiknek, amelyet Moszkvából loptak el és amelyeket konfiskálni fogtak. Ma a besszarábiai titkos rendőrség jelenti, hogy Kievdn régóta működik egy nyomda, ahol Rakovszky román 2 leies bankjegyeket nyomtat, amelyet úgynökei értékesítenek Romániában. Ez a hamisítás rossz, amely rögtön szembeötöl, a széle fehér és szabálytalanul van vágva.

— A vármegyei prefektus Olujban. Dr. Avrameson Vasal vármegyei prefektus holnap reggel folyó ügyek elintézése céljából Nagyváradon keresztül Kolozsvárra utazik. A prefektus Nagyváradig autón teszi meg az utat és onnan vonaton utazik Kolozsvárra. Valószínűleg a jövő hét esütörtökén érkezik vissza Aradra.

— UJ REPÜLŐ VILÁGREKORD. Párisból jelentik: A „Góliát” nevű óriási repülőgép ma reggel hat órakor Etampesben leszállt. Az óriási gép 1915 kilométert tett meg és 24 órát és 19 percet volt egyfolytában a levegőben. Etampesben sem szállt volna le, de a rossz idő miatt kénytelen volt ottlét abbahagyni. A Góliát a repülésével világrekordot ért el.

— Eljegyzések. Székely Pál Arad, Holdstein Hajnalka Magyarpécska jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) Keller Szórád (Nagykerpecs) és Adler Dóri (Okrós) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— TÜZ. Tegnap délfélén hat órakor a Reisz Sándor Szentpál-utca 10. szám alatti háza kigyulladt. A kivont tűz-őrség a tüzet hamarosan lokalizálta. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a rossz ház kéménye idézte elő a tüzet, mert a szikrák egyenesen a ház tetelére hullottak.

— TALÁLT KULCSOK. Napfényt ezeltől az Acsev. palotának vérosházai felől oldalán, az Aradi Közlöny nyomdájának lejárójánál egy nagyobb csomag kulcsot találtak. A rendőrség szorosan vizsgálta a kulcsok tulajdonosát, hogy a rendőrségen jelentkezhet.

— A KOLOZSVÁRON ELFOGOTT ÉRSZERTOLVAJNÓ nem ismeri az aradi novellistát, Mayer Valériát a rendőrség még nem fogta el. A Kolozsvárra küldött két detektív ma visszatért és jelentést tett a főnöküknek a nyomozás eredményéről. Eltérve eredménytelenségről. A rendőrség most is nyomozást indít el.

— UJ KEDVEZMÉNYES VASUTI JEGYEK. A vasut igazgatóság elrendelte, hogy a Máv. rendszerű régi igazolványok az 1920. évre érvényesíttessenek. Érvényesítési díj fejében az állami és törvényhatósági alkalmazottaknak igazolványoként 2 lejt (4 koronát) kell a kérvénnyel az aradi körzeti igazgatósághoz beküldeni. Az igazolványok gyors és rendszeres érvényesítése céljából a kerületi igazgatóság június hó közepén csakis Arad és Hunyad, július hó folyamán pedig Szeged, Fogaras és Bihar vármegyék hivatalainak és a megyék területén lakó igény jogosultak igazolványait fogja érvényesíteni.

Francia-magyar

gazdasági egyezmény.

Zürichből jelentik: A Neue Zürcher Zeitung párisi tudósítója azt a jelentést küldte a lapjának, hogy Franciaország röviddel ezelőtt egyezményt kötött Magyarországgal, amelyet éppen az az egyezmény bírt arra, hogy a békeszerződést aláírja. Az egyezmény gazdasági természetű és lényegileg a francia tőke részvételét biztosítja Magyarországi gazdasági újjáépítésében. A párisi sajtó behatóan foglalkozik a Neue Zürcher Zeitungnak ezzel a kijelentésével és követeli az egyezmény műveinek nyilvánosságra hozatalát.

— LESZ VILÁGÍTÁS A VONATOKON. Bukarestből jelentik, hogy a kormány a vonatok világítására szükséges anyagokat megrendelte Ausztriában 30 millióért. Régóta nélkülözi az utas közönség a világítást a vonatokon. Az első lépés most történt meg végre ahhoz, hogy a vonatok valamikor tényleg éjjeli világítva közlekedjenek.

— Tolvaj eselődleány. Ötvenegy Világosi Lajosné újmikolaki lakosnál szolgáló Babetti Seilvia gazdájától tízezer korona értékű ruhaneműt ellopott és azonnal megszökött. A rendőrség még ma délelőtt elfogta és előállította a tolvaj eselődleányt.

— A PARKBAN VILLANYFÉNY MELLETT 1 óráig lehet mulatni a holnapi parkünnepélyen, mely iránt előre is óriási érdeklődés nyilvánul meg. Barics Gyula bárki kívánságára énekel. A nyitni színpad és a Jánbó különös érdekességei lesznek az ünnepélynek. Laci-könyha, pezsög, bor, vörös- és sütemény-sátor. A rendezés nagyszerűsége kellemes szórakozást biztosít a közönségnek. Belepti díj K 5.

— Biztosítva van Arad fa-szükséglete. A városi tanács biztosította Arad város jövő évi fa-szükségletét. A tanács a megyében kötött le nagymennyiségű fát, aminek a beállításas nem fog nagyobb akadályba ütközni. A város vezetősége reméli, hogy annyi fát boosáthat a közüzemek rendelkezésére, hogy az elkövetkezendő télen a mulatban szokásos szüneteket nem kell igénybe venni.

— INTIMITÁSOK A MAGYAR ELLENFORRADALOMRÓL és más érdekes cikkeket hoz az ARADI FUTAR ma megjelent száma.

— Hulla a Marosban. A szomszédos Zsigmondháza ma reggel egy ismeretlen urias ruházatu férfihullát fogtak ki a vízből. A hulla már teljesen oszlásnak indult és rajta fészek és szurkosoktól eredő nyomok látszanak. Mivel minden feltételek mellett az, hogy az ismeretlen férfi gyilkosságnak esett áldozatul, az ügyesség ma délután felboncoltatja a hullát, azonnali a legselesebb nyomozást indítja, hogy a hulla kilétét megállapítsa.

— AZ ARADI TÜKÖR ma megjelent legújabb száma a komoly politikai és társadalmi aktuális cikkeket sorozattal közli.

— NÉHÁNY SZÓ BOG DURVA KÖZLEL-MATCPLRÓL. Magyar politika. Az elcsábított urileány bosszúja. Az ismerős dallam Drága Hölgyem! Valami a tréfáról. Az Urnapl. körmény. A kritika két irányzata. Szeretnék egyszer... Lian: Krisztus. Tökés-erkölcs. Vándorura kell magyar színigazgatók, stb. tartalommal jelent meg a közkezdelt APADI ELET, legújabb száma.

— Inkegnitő gróf, a jövő színházi szízon sláger operettje Deák Béla izléses kiadásában ma hagyta el a sajtót. Minden zeneműkereskedésben kapható.

— Goga — kultuszminiszter. Goga Oktávián, aki a bucaresti kormányban az idő szerint mint tárcaművelő miniszter vesz részt, legközelebb tárcát fog kapni. Bucaresti jelentések szerint Goga miniszter a közel jövőben átveszi a közoktatásügyi tárcát.

Goga — kultuszminiszter.

Goga Oktávián, aki a bucaresti kormányban az idő szerint mint tárcaművelő miniszter vesz részt, legközelebb tárcát fog kapni. Bucaresti jelentések szerint Goga miniszter a közel jövőben átveszi a közoktatásügyi tárcát.

Bellaághné jösz.

Az Uj Nemzedékben olvassuk: A híres Bellaághné a minap — mint értesülünk — levelet írt Róssa Lajoshoz, melyben figyelmeztette: meneküljön, mert gonoszok törnek életére. Semmi közösünk sincs Bellaághné sportja ellen, amíg tréfa keretek között marad és például Károlyi Mihály közéleti tevékenységét helyezni kilitásba, de beszéltéskét, melyek illetéktelen vádaskoást, pogány babonák esztelenéget és más kellemetlen vonásokat tartalmaznak, sürgősen visszautasítjuk. Róssa Lajos pedig ne hiedjen meg, szüntesse be butorai eladását és — a menekülést. Bellaághné nem élhet komolyan venni.

Az erdélyi államtitkárok.

BUCURESTI. A kolozsvári Kormányzó-tanács államtitkárait a lefolyt választásokon megválasztották képviselőkné és így ők lemondtak állásukról. A lemondott államtitkárok nevében dr. Suciu János megjelent tegnap Averescu miniszterelnöknél, akit arra kért, hogy a lemondott államtitkárok helyébe nevezze ki erélyes és odaváló szakértőket, akik nincsenek exponálva egy politikai pártnál sem.

A Margit-sziget jövője.

Bécsből jelentik: A magyar kormány elhatározta, hogy a budapesti Margit-szigetet teljesen újjáépítse. Szentgály Antal mérnököt, a közmunkatanács elnököt bízta meg a terv végrehajtásával. Az első lépés a tavaly felépített strandfürdő kitépése lesz. Ennek munkálatait oly gyors lépésben folytatják, hogy a strandfürdő az idén teljesen elkészül. Ezt követi a sziget budai oldalának teljes feltöltése, amely egymaga két és fél millió koronába kerül. Ezáltal a sziget területén óriási módon megnövekedik. Azonnal foglalkoznak, hogy a sziget sokély szelét teljesen feltöltsék és az általa nyarandó területeken villákat és bázilopokot létesítsenek. Emellett utasítványokat, modern színházakat, latin színházakat, szórakozó helyeket, stb.-it akarnak létesíteni.

A mai vasfutamplac.
Arad: tel 350, márká 470-475, dolár 183-186, Tomesvár: márká 465, dollár 150 tel 330.

STAUDER JÓSEF.
Gazdasági tanácsadó

Cassa de Pastrare S. A. din Arad. CONVOCARE.

Prin aceasta hotaram pe care actionarii ei Cassa Centrale de Pastrare S. A. din Arad la adunarea generala extraordinara ce se va tine la 21 iunie 1920. In sala de sedinta a institutului.

- Obiecte:
1. Designarea unui secretar pentru conducerea si alor doi actionari pentru verificarea procesului verbal.
  2. Propunerea directiunii pentru o noua ridicare a capitalului social.
  3. Evenimintele propuneri.
- Acel ori actionarii care doresc sa participe la adunarea generala se personal sau prin mandatar, sa sine voacati sa se sezeze la 13. dia stante sa depuna cel mai tarziu pana inclusiv la 14 iunie 1920, orele 12 a. m. la cassa institutului actiile scrise pe numele lor.
- Arad la 13. iunie 1920.

Directiunea Cassa Centrale de Pastrare din Arad.

Aradi Központi Takarékpénztár. MEGHIVAS.

Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság tisztelt részvényesei 1920. évi június hó 21-én délután 4 órakor az irászat üléstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívjuk.

- Tárgysorozat:
1. A közgyűlést lezárókönyv készítésére lezárókönyvvezető és annak hitelesítésére két részvényes kijelölése.
  2. Az igazgatók választása az intézet alapítóinak ajánlása mentén.
  3. Esélyes indítványok.
- Azon tisztelt részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni ohajlanak, a szavazati jogukat személyesen vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni ohajlik, sziveskedjenek az alapszabályok 13. §-a értelmében legközelebben 1920. június hó 20-ig sajtó nevékre írott részvényeket legközelebben 1920. június 19-én délelőtt 12 óráig bezárólag az intézet pénztáránál letenni.
- Arad, 1920. június hó 12.
- Az Aradi Központi Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatója.

